

Läheiset huomioidaan heikosti päihdepalveluissa

Huumeita käyttävien päihdepalveluissa on pulaa eri puolilla maata, mikä näkyy myös heidän läheistensä jaksamisessa. Huumeongelmasta kärsivän tai jo huumeriippuvaisen läheinen käy läpi samoja ahdistuksen, voimattomuuden, vihan ja väkivallan pelon tunteita kuin huumeita käyttävä. Läheiset kärsivät unettomuudesta ja masennuksesta. Tilanne johtaa liian usein siihen, että läheinen sairastuu ja voi päätyä työkyvyttömyyseläkkeelle. Myös itsetuhoiset ajatukset ovat yleisiä. Irti Huumeista ry:n toiminnanjohtaja Mirka Vainikka tähdentää, että toimivat ja matalan kynnyksen päihdepalvelut auttavat paitsi huumeita käyttäviä myös heidän läheisiään.

”Läheisten päihdepalvelut pitää saada kuntoon lain edellyttämällä tavalla. Kyse on läheisen omasta elämästä ja elämänlaadusta. Kun läheinen pysyy terveenä, hän pystyy tarvittaessa tukemaan huumeita käyttävää huumeista toipumisessa ja myöhemmin kuntoutumisessa”, Vainikka sanoo.

Irti Huumeista tiedusteli vapaaehtoisiltaan avoimella kysymyksellä, millaisia palveluja kunta on tarjonnut huumeita käyttäville ja heidän läheisilleen. Vastausten mukaan kuntien päihdehuoltoon on vaikea päästä varsinkin, kun on huumeita käyttävän läheinen. ”Läheiset eivät saa mitään tukea. Hoitoon pääsy on huonoa”, kiteytti yksi vastaajista.

Lisäksi palveluohjaus puuttuu monessa kunnassa tai ohjauskäytännöt ontuvat. Palveluista ei juuri saa tietoa tai niistä ei tiedoteta: ”Tuntuu, ettei tietoa ole siitä, mihin ottaa yhteyttä, kun tilanne on uusi.”

Järjestöt paikkaavat monesti puuttuvia julkisia palveluja: ”Läheiset saavat tukea kolmannen sektorin toimijoilta, jos osaavat itse sitä etsiä.”

Vastaukset saatiin osana suurempaa kyselyä.

Toiminnanjohtaja Mirka Vainikka tähdentää, että huumeita käyttävän läheisen tuki ei voi nojata vain järjestöjen varaan. Kuntien pitää saada läheisten lakisääteiset päihdepalvelut ja mieluusti myös mielenterveyspalvelut kuntoon. Pitkät sairauslomat ja työkyvyttömyyseläkkeet eivät voi olla ainoat vaihtoehdot läheisten jaksamiselle.

”Kun rakkaan mieli sairastuu tai toipuminen käynnistyy, tukea tarvitsee myös hänen läheisensä”, Vainikka sanoo.

Läheistenpäivää vietetään toista kertaa 5. toukokuuta. Tänä vuonna muistutetaan läheisten oikeuksista. Läheistenpäivän järjestävät A-klinikkasäätiö, Irti Huumeista ry, Myllyhoitoyhdistys, Raittiuden Ystävät ry, Sininauhaliitto ja Tukikohta. #myösläheiset

Lisätietoja: Irti Huumeista ry

Mirka Vainikka
toiminnanjohtaja
p. 0400 937 128
mirka.vainikka@irtihuumeista.fi